

поли — 1.859, Мериофте и Шаркѡй — 17, Чорлу — 626, Рѡдосто — 1.600⁵⁾.

Това широко поселение на еврейтѣ по градоветѣ на българската родина не може да бжде обяснено иначе, освенъ съ това, че вѣковното съжителство на българитѣ и евреи никога не е било смутено отъ сериозни вражди помежду имъ, еднакво както презъ времената на първото и второто български царства — презъ срѣднитѣ вѣкове, така и следъ тоза — презъ време на турското господство, така, най-сетне, и въ най ново време — следъ освобождението на България.

Въ нашето отечество не е имало и не е било възможно да има гонения на еврейтѣ защото сж евреи, нито пъкъ се е прекжсвала нѣкога дълбоката връзка между търговския и финансовъ еврейски елементъ, отъ една страна, и българския занаятчийски и производителенъ елементъ, отъ друга страна. И днесъ по тържищата на София и на всички наши градове българитѣ купуватъ и продаватъ отъ и на еврейтѣ така, както това сж правила презъ всички времена досега. Нашиятъ народъ не познава идеята да не се купува отъ еврейтѣ, и, ако на нѣкого би могло да се яви подобна мисль въ главата и би рекълъ да я налага на другитѣ, той не би ималъ никакъвъ практически успѣхъ. Двата народа презъ траене на вѣковетѣ сж имали достатъчно време взаимно да се опознаятъ и, което е по-важно, напълно да се приспособяватъ единъ къмъ други. Въ това отношение заслугата пада еднакво на еврейтѣ, както и на българитѣ; — на първитѣ, защото сж изучавали български езикъ и нуждитѣ на българскитѣ си клиенти, както и тѣхната психология, — на вторитѣ, защото винаги сж уважавали своитѣ съграждани евреи и сж имали довѣрие въ тѣхъ. Така е било въ време на робството, когато българитѣ въ лицето на еврейтѣ сж виждали обезправени, сжщо както себе си, граждани и взаимно, до колкото условията сж спомагали, сж се крепили едни други; така е и отъ освобождението до днесъ, когато българитѣ и еврейтѣ развиватъ своитѣ усилия за лично и общо преуспѣване, като напълно равноправни граждани на страната.

Въ съзнанието на българския народъ, еврейтѣ не сж малцинство, а съграждани съ всички права и задължения, както и самитѣ българи. Еврейтѣ въ България могатъ да изповѣдватъ своята вѣра, своята национална принадлежност и своитѣ схващания както въ най-свободната държава на свѣта. За еврейтѣ у насъ сж достъпни всички занаятия, професии и промишлености. Въ взаимнитѣ си отношения българи и евреи, съ изключение на единици, се държатъ помежду безъ вѣрски или национални предрасждъци, безъ нѣкакво преднамерено чувство на расово различие и безъ превзети

⁵⁾ Тракийски сборникъ, кн. I, стр. 170 — 171.